

*A. kiskari ref. egyh. m. levéltárának
1884. január 26.*

AZ ÉRMELLÉKI REF. EGYHÁZMEGYE

1883. DECZEMBER 11-én

**SZÉKELYHIDON TARTOTT RENDKIVÜLI KÖZGYÜ-
LÉSÉNEK**

JEGYZÖKÖNYVE.

SZÉKELYHID,
NYOMATOTT EMBER LAJOS KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.
1884.

AZ ÉRMELLÉKI REF. EGYHÁZMEGYE

1883. DECZEMBER 11-én

SZŐKE JÁNOS ESPERES ÉS FRÁTER IMRE

EGYH. M. GONDNOK URAK ELNÖKLETE ALATT

Székelyhidon tartott rendkívüli közgyűlésének

JEGYZŐKÖNYVE.

SZÉKELYHID,
NYOMATOTT EMBER LAJOS KÖNYVNYOMDÁJÁBAN,
1884.

AZ ÉRMELLEKI REF. EGYHÁZMEGYE

1883. Deczember 11 én

SZÉKELYHIDON TARTOTT RENDKIVÜLI
KÖZGYÜLÉSÉNEK
JEGYZŐKÖNYVE.

Szöke János esperes és Fráter Imre egyh. m. gondnok
elnöklete alatt

J e l e n v ó l t a k :

Nagy István, Takács József, Lökös János, Kassay Ignác egyh. tanácsbírák, az utóbbi jegyző is, Zsigó Endre, Fráter Béla, Konrád László, Miskólczi Mihály világi tanácsbírák, az utóbbi jegyző is.

Béressy Dániel, Bajza Antal, Marjai Péter, Magyarai Gábor, Szikszai József, Fazekas Mihály, Thamássy Lajos, Debreczeni László, Ember József, Fazekas Imre, Simon Elek, Szabó József, Torma Károly, Bán Sándor, Ungvári Gyula, Vecsei Sándor, Szathmári Sándor, Bartha András, Egeressi Imre, Sas Károly, Aranyi György, Csécsi Imre, Vég Lajos lelkészek; Mólnár Mihály, Tóth Albert segédlelkészek; Kovács József, Tólnai Gábor képviselők; Pozsgai Károly, Nagy József tanítók és több képviselők és hallgatók.

Esperes ur buzgó ima után a közgyűlés tagjait üdvözlővén, a gyűlést megnyitottnak nyilvánítja.

1. Esperes ur előterjeszti, hogy a Nt. Borsos István ur lemondása folytán üresedésbe jött egyházi tanácsbirói szék betöltésére, már 2 ízben elrendelt szavazás eredményre nem vezetvén, amennyiben senki általános többséget nem nyert, 3-ad ízben rendeltetett el a 2 legtöbb szavazatot nyert egyének közt a szavazás; ennek eredménye a következő: Bartha András ur nyert 22 szavazatot, Szikszai József 16-ot, egy szavazás semmisnek nyilvánított, egy szavazat levél nem érkezett be, és így általános többséget T. Bartha András ur nyervén, elválasztott t. bírónak kijelentetett.

Bartha András ur megható szavakban mond köszönetet az egyházmegyének benne helyezett bizalmáért, de előterjesztett nyomós indokainál fogva az őt megtisztelő bizalmat, el nem fogadhatja, s kéri az egyházmegyei közgyűlést, hogy őt a t. birói tiszt viselésétől felmenteni sziveskedjék.

A közgyűlés engedve a fontos indokoknak, sajnálattal bár — de a lemondást elfogadta, s az eként ujjalag ürességben levő egyházi t. birói hivatal betöltésére új szavazást rendelt el.

2. Esperes ur előterjeszti, hogy Borsos István ur lemondása folytán az ógyámoldai pénztárnoki hivatal is ürességbe jöven, még az augusztusi egyh. megyei gyűlés által pénztárnokká elválasztatott volt T. Bartha András ur, ki azonban akkor jelen nem lévén, még e választás elfogadásáról nem nyilatkozott; felhívja tehát őt most a nyilatkozatra.

T. Bartha András ur a választást elfogadja.

3. Olvastatott kólyi lakos Czirják Károlyné, született Kocsár Katalin fellebbezvénye, a kiskereki ref. egyház presbyteriuma 1883. november 17 ik napján tartott gyűlésnek, a fellebbezvényhez mellékelt jegyzőkönyvi kivonatban foglalt azon határozata ellen, melyszerint ő, mint kólyi lakos, Kis Kerekiben lévő birtoka után, az ottani presbyterium által egyházi adóval rovatott meg.

A Kis-Kereki presbyteriumnak az 1855. év óta fennálló, és így 28 évi gyakorlat által indokolt határozata, nemcsak az adókivetést illetőleg megerősítették, hanem jóváhagyaták az is, hogy az ellene használt sértő kifejezéseket visszautasítja. Sőt az egyházmegyei közgyűlés a maga részéről is megróvja a fellebbezésben használt hasonló kifejezéseket, miről a fellebbező jegyzőkönyvi kivonatban, a kis kereki presbyterium pedig a szokásos jegyzőkönyv megküldése által értesítetik.

4. Esperes ur előterjeszti, hogy az országos ref. egyházi közalapra vonatkozó rovatos ívek felülvizsgálás végett hozzá majd minden egyház községből beterjesztettek és örömmel jelenti, hogy több egyházak az ügy magasztos céljához méltó buzgósággal jártak el, úgyhogy nemcsak a beírások; hanem a befizetések is nagyobb részt megtörténtek. Ennek folytán lelkes és lelkesítő s az ügy szentségétől áthatott szavakban hívja fel a többi egyházakat is a jópéldák követésére. Egyszersmind, hogy legyen valami határozott alap, amelyen a felülvizsgálatot megtenni lehessen, felhívja a közgyűlést, az ez iránti intézkedésre, tájékozásul előadván, hogy a beterjesztett ívekből az tűnik ki, hogy az arány az egyes egyházak között 8 és 4 közt forog, azaz a legtöbbet adó egyházak adománya azon összegnek felel meg, mintha minden lélek után körülbelől 8 kr. fizettetett volna, a legkevesebbet adóké pedig 4 krnak felel meg lélekszám után. Ezen adatokból és különösen is tett kiszámításokból az jön ki, hogy a mi körülbelől egyenlő viszonyok közt lévő egyházainkban, az 5 krros arányt lehetne mint „minimumot“ megállapítani. Azért azt elfogadásra ajánlja.

Az 5 krros arány elfogadtatván, a beterjesztett ívek visszaadása mellett felhivatnak azon egyházak, melyek ezen alól maradtak, hogy ajánlataikat legalább azon arányig pótolják ki.

5 Kécz, Széplak és Vajda egyházak folyamodnak, hogy a közalaphoz járulástól mentessenek fel.

Az egyházmegyei közgyűlés nem érzi magát jogosultnak arra, hogy az Ő Felsége által is szentesített nagy horderejű, de magasztos célját csak egyesült erővel biztosítható törvényeket, nagyszerű feladatuk megoldásában kivételekkel akadályozza. Sőt elvileg sem helyeselné, hogy épen a szegény egyházak, kiket a közalap megteremtése legközvetlenebbül érdekel, a „Segíts magadon, Isten is segít“ elv ellenére, az ahoz való járulástól magukat teljesen kivonják. Mert ha az egyház maga szegény is, nem következik, hogy annak minden tagja olyan földhözragadt szegény legyen, hogy ezen üdvös, és egész egyetemes egyházunk jövőjét mélyen érdeklő intézmény támogatásához legalább néhány fillérrel nem járulhatna. Ennélfogva nevezett egyházak kérelme nem teljesítettik. Széplakra nézve különösen is megjegyeztették, hogy az egyházmegyei közgyűlés valósággal megbotránkozott azon, hogy Széplak mint népesebb egyházaink egyike, nem szégyenelte kérelmét templomának 25 év előtt történt megégésével indokolni, annyival inkább hogy a mellett az egyes lakosok nagy része semmi közvetlen károsodást nem szenvedett. Miről nevezett egyházak a szokásos jegyzőkönyvek útján, az illető lelkész urak által értesítendőek.

6. Esperes ur előadván, hogy Veres János szalacsi gondnok, nemcsak az illető lelkész ur által egybehívott egyh. tanácsgyűlésben, az országos ref. közalap ügyébeni eljárást, minden felvilágosítás daczára is megtagadta, hanem az ő 3-szori hivatalos felhívására is kötelessége és esküje ellenére engedetlenségében makaesul megmaradt, és ezen bötányos magaviselete által a presbyteriumot sőt az egész egyházközsége, — ha nem activ, legalább passiv ellenál-

lásra buzdította, ez ügybeni intézkedésre hívja fel az egyh. megyei közgyűlést.

Miután az előadottak szerint Veres János szalacsi gondnok „egy h. törvény, egy h. á z h a t ó s á g o k e l l e n i i z g a t á s, i l y t ö r v é n y h a t ó s á g o k s h a t á r o z a t o k k i g u n y o l á s a, a z e g y h á z i f e l s ő b b s é g t ö r v é n y e s r e n d e l e t e i n e k e l l e n s z e g ű l é s é s e n g e d e t l e n s é g s t b (zsinati törvény 257 § d) és e) vétségében tette magát bűnössé, ellene fegyelmi vizsgálat rendeltetik. Ezen vizsgálat szigorú végrehajtásával Kassay Ignác egyházi és Fráter Béla világi t. bíró urak bizatnak meg, kik egyszersmind megbizatnak arra is, hogy a közalap tárgyában a szükséges intézkedéseket megtegyék. Minthogy pedig Veres János mig ügye jogérvényes ítélettel eldöntetik, hivatalától felfüggesztve lesz, azon időre más egyén által helyettesítendő.

7. Esperes ur felemliti, hogy az augusztusi egyh. megyei közgyűlésben, azon reményben, hogy Bartha András ur az ó gyámoldai pénztárnokságot nem fogja visszautasítani, az ő eddig kitűnően viselt számvevői hivatalára elválasztotta T. Thamássy Lajos urat, felhivja tehát őt az elválasztás elfogadására.

T. Thamássy Lajos ur megköszönve a benne helyezett bizalmat a választást elfogadja.

8. Esperes ur előadja, hogy az 1883. Augusztusi gyűlés 14-dik számában, a számvevőszék munkálata alapjául szolgáló leltári, előirányzati és gondnoki számadások s adókönyvecskékre vonatkozó tervek elkészítése végett, egy Zsigó Endre, Szikszai József és Szathmári Sándor urakból álló küldöttség neveztetett volt ki; a küldöttség azonban munkálatát még be nem adta, intézkedni azonban szükséges, mert az év eleje közel van, indítványozza tehát, hogy a küldöttség bírassék fel munkálata beadására.

Az indítvány elfogadtatván, a küldöttség felhivatik munkálatának minél előbb beadására.

9. Esperes ur indítványozza, hogy a számvevőszéki alapszabályok 4 ik § a, — melyben 4 csoportra osztatván az egyházmegye, mindenik csoport egy ülnök számvevősége alá rendeltetik — megváltoztattatván, az elbírálás egyöntetősége végett az egész egyházmegyére egy egyházi számvevő választassék.

Az indítvány elfogadtatván, az egyházi számvevőségre elválasztatott Nagy István ur; ki a választást elfogadta.

Az 1, 2, 7, 8, 9-ik számokat jegyzette Kassay Ignác, a 3, 4, 5, 6 ik számokat jegyzette Miskólezi Mihály.

Mindezen számok hitelesítették Ér-Semlyénben, 1883. Deczember 16 án.

Kiadta
Kassay Ignác,
egyh. jegyző.

